

Euroopa Ühenduse ökomärgis – lilleke

Üle maailma on ligikaudu 40 ökomärgiseskeemi. Neist on regionaal- ja Euroopa Ühenduse lilleke.

Euroopa Ühenduse ökomärgise eesmärk on propageerida keskkonda vähem mõjutavate toodete arendamist, tootmist, reklaamimist ja kasutust.

Euroopa Ühenduse lilleke võeti kasutusele 1992. aastal (EÜ määruse alusel). See kehtib kõikides liikmesriikides, on ettevõtetele vabatahtlik ja selle annab sõltumatu osapool.

Lillekese kriteeriumid on koostatud 24 tooterühmale (4 on arendamisel), mis on jagatud 7 rühma.

1. **Puhastusvahendid** (nt pesupulbrid, seebid, šampoonid, nõudepesuvahendid)
2. **Seadmed** (nt elektripirnid, arvutid, pesumasinad, televiisorid, tolmuimejad)
3. **Pabertooted** (nt koopia- ja joonestuspaber, pabertaskurätikud)
4. **Kodu ja aed** (nt madratsid, mööbel, värvid)
5. **Riietus** (nt jalanõud, tekstiil)
6. **Turism** (nt telkimiskohad, majutus)
7. **Määrdeõlid**

NB! Ökomärgist ei anta toiduainetele, jookidele, ravimitele.

Eestis võib Euroopa Ühenduse ökomärgist leida:

- tekstiiltoodetel
- kõvadel põrandakatetel
- määrdeõlidel
- koopia- ja joonestuspaberitel

Lisateave

Euroopa Komisjoni ametlik ökomärgise koduleht:

<http://europa.eu.int/comm/environment/ecolabel/>

Euroopa Ühenduse ökomärgise kataloog:

<http://www.eco-label.com>

Ülemaailmne Ökomärgise Võrgustik:

<http://www.gen.gr.jp/>

Põhjamaade ökomärgis (Põhjamaade luik):

<http://www.svanen.nu>

Saksamaa ökomärgis (Blauer Engel):

<http://www.blauer-engel.de>

Rootsi Looduskaitseühingu ökomärgis (Bra Miljöval):

<http://www.snf.se>

Eesti Keskkonnaministeeriumi koduleht:

<http://www.envir.ee/emas/>

Keskkonnaveeb:

<http://www.keskkonnaveeb.ee/okomark/okomark.php>

Ehtne ja huvitav Eesti (EHE):

<http://www.ecotourism.ee/ehe/>

Voldiku koostaja:

Säästva Eesti Instituut
(SEI-Tallinn)
Pk 160, 10502 Tallinn
www.seit.ee

KESKKONNAMINISTERIUM

Rahastaja:

Eesti Keskkonnaministeerium
Narva mnt 7a, 15172 Tallinn
www.envir.ee

Kujundus:

Triip, 2005

Kas Sa oled võtnud kätte mõne toote ja mõelnud, et mida küll kõik need märgid seal peal tähendavad?

Kas tahaksid, et tooted, mida Sa tarbid, oleksid ohutud tervisele ja ka keskkonnale?

Kas Sa oskad poes valida keskkonnasõbralikke tooteid?

ÖKOMÄRGIS mis see on?

Mis on ökomärgis?

Ökomärgis on tähis, mis kinnitab toote või teenuse keskkonناسõbralikkust. Ökomärgisega toodete keskkonnamõju olelusringi jooksul on väiksem kui teistel samaväärsetel toodetel. Olelusring algab toorme tootmisega ja lõpeb jäätmete kõrvaldamisega.

Ökomärgiseks loetakse märgist,

- mis annab teavet **sümboli** kujul,
- mille annab tootele **sõltumatu osapool**,
- mis vastab ökomärgise andmise **kriteeriumidele**, mis arvestavad toote **olelusringi** ja toetuvad **adekvaatsele teabele ja teaduslikele uuringutele**.

Kriteeriumid vaadatakse teatud ajavahemiku (3–5 aastat) jooksul uuesti üle ja need karmistuvad pidevalt.

Ökomärgisega toote kvaliteet ei ole üldjuhul madalam kui samaväärsel märgiseta tootel. Ökomärgist on tootel lihtne märgata ja see lihtsustab tarbijal valiku tegemist.

Enamlevinud ökomärgised on

Euroopa Ühenduse ökomärgis – lilleke

Põhjamaade ökomärgis – Põhjamaade luik

Saksamaa ökomärgis – Sinine Ingel

Rootsi Looduskaitseühingu ökomärgis – Bra Miljöval (Hea Keskkonnavalik)

Eestis leiab ökomärgise järgmistelt toodetelt:

- tualett- ja majapidamisepaber, pesupulber, pesuloputusvahendid
- universaalpuhastusvahendid
- nõudepesuvahendid
- koopia- ja joonestuspaber
- salvrätid
- patareid

Miks?

Eelista ökomärgisega toodet, sest see:

- on tervisele ja keskkonnale ohutum
- tagab, et tootest tulenev keskkonnamõju on minimaalne kogu olelusringi jooksul

Ökomärgisega toodete tarbijad suunavad turgu keskkonناسõbralikkuse poole, aidates sellega kaasa keskkonناسõbralike toodete arendamisele ja tootmisele ning tarbimise keskkonnamõju vähendamisele.

Mitmed märgised on ökomärgistega sarnased, kuid ei vasta täpselt ökomärgise nõuetele, s.t et need ei arvesta kogu toote olelusringi ning on seotud pigem ühe etapi – tootmisprotsessi, teenuse või tegevusega.

Ökotex. Spetsiifiline märgis tekstiiltoodetele (seab tingimused põhiliselt ohtlike ainete kasutamisele tootes)
<http://www.oeko-tex.com>

FSC. Märgis puittoodetel, ehitusmaterjalidel (viitab keskkonناسõbralikult majandatud metsast saadud puidule)
<http://www.fsc.ee>

Roheline Võti. Majutusasutustele antav märgis
<http://www.visitestonia.com/green/>

Ehtne ja huvitav Eesti. Eesti turismitoodete märgistamise süsteem
<http://www.ecotourism.ee/ehe/>

Mahepõllumajandusmärgised:

KRAV. Rootsi mahemärk
<http://www.krav.se>

Luomu. Soome mahemärk
<http://www.luomu.fi>

Eesti mahemärk

Paljude toodetel olevad märgised annavad küll vajalikku teavet, aga need ei ole ökomärgised ega näita otseselt, kas toode on keskkonناسõbralikum kui mõni teine samasse tooterühma kuuluv toode.

Ökomärgised ei ole.....

Hoiatusmärgised:

F
Väga tuleohtlik

T
Mürgine

Xn
Kahjulik

Jäätmekäitlusega seotud märgised:

Roheline punkt. Toode kuulub Rohelise Punkti pakendikogumissüsteemi

Möbiuse leht. Toode või pakend on taaskasutatav (valge)

taaskasutatud (must)

Isedeklareeritavad märgised:

Roheline Energia. Märgist võib tootja oma pakendil kasutada juhul, kui ta on ostnud Rohelise Energia sertifikaadi
<http://roheline.energia.ee>

Roheline Trükis. Trükifirma Triip keskkonناسõbraliku trükise kaubamärk
<http://www.triip.ee>

Informatiivsed märgised:

Astma ja allergia märk. Tootes pole kasutatud lõhnaaineid ega valgendeid

WWF. Maailma Loodusefondi märgis nende, kes fondi toetavad

Loodussõbralik toode. Eesti Rohelise Liikumise märgis tõmbamaks tähelepanu keskkonناسõbralikele toodetele kaubanduses